

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

65 ÅRGANG

23. APRIL 1953

A V I N N H O L D E T : NR.
TIL 800-ÅRS JUBILEET I TRONDHEIM - KRISTENDOM-
MENS DYPESTE VESEN - RELIGIONSFORFØLGELSENE 16
I POLEN - EUROPAS FORENING - FRIHET TIL HVA? 17
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT OPPRETTET -
GRAHAM GREENE : NOVELLE - NOTISER - UTLANDET
NESTE NUMMER KOMMER 7. MAI 1953.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallwards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neubergrt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Grøfsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchausseen 52, Smestad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8: Høymesse.

ARENDAL:
St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:
St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:
St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:
St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:
St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:
St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:
St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:
St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:
St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:
St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:
Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 9.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:
Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:
St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:
St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:
St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12 238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 26. APRIL: 3. sønd. etter Påske. Ep. I. Pet. 2, 11—19. Ev. Joh. 16, 16—22.
Mandag: Peter Canisius, bekj., kirkelærer. Tirsdag: Paulus av Korset, bekj. Onsdag: Oktavdagen for St. Josephs høytidsfest. Torsdag: Katarina av Siena. Fredag: Filip og Jakob, apostl. Lørdag: Atanasius, bisk., bekj., kirkelærer.

SØNDAG 3. MAI (4. s. etter Påske): Korsets gjenfinning. Ep. Fil. 2, 5—11. Ev. Joh. 3, 1—15. Mandag: Monika, enke. Tirsdag: Pius V, pave, bekj. Onsdag: Apostl. og evangelisten Johannes foran Den latinske port. Torsdag: Stanislaus, bisk., mart. Fredag: Erkeengelen Mikael's åpenbaring. Lørdag: Gregor av Nasians, bisk., bekj., kirkelærer.

SØNDAG 10. MAI: 5. sønd. etter Påske.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5.
Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag:
Kl. 9—13.
Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet
+ porto kr. 4.80. Girokonto nr. 15986.
Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert
postkontor.
Annonser må være innsendt innen onsdag aften
uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. om-
slagsside).

R. C. BERTHELSENS EFTF.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

Mariakongregasjonen, Oslo

arrangerer RETRETT på Vor Frue Villa,
Ullernchausseen 52, søndag 3. mai kl.
9—18. Trikk fra Majorstua kl. 8.44.

Leder: *Pater A. Norheim*, O.P.
Mat, litt kaffe og gaffel tas med. Alle
katolske damer er velkommen.
Meldes i tlf. 44 10 87 eller 42 67 18
Onsdag 6. mai tar medlemmene del i
maiandakten i St. Olavs kirke kl. 19.
Deretter samvær i lokalet.

Styret.

St. Fransiskus III. orden, Oslo

Møte fredag 8. mai kl. 19 i St. Hallwards
kirke. Deretter generalforsamling og
selskapeleg samvær.

ARBEIDSGIVERE!

Husk våre flyktninger når det trengs
arbeidskraft!

Vi har stadig kontakt med arbeidsledige
flyktninger.

Hovedkomiteén for

KATOLSK FLYKTNINGEARBEID

Hovindveien 5 B, Oslo, tlf. 67 24 41.

Er De oppmerksom på at Deres innbo i dag
koster 3 ganger så meget som i 1940.
Er forsikringssummen tilstrekkelig?

Gulli & Rokk

Assurance

Stortingsgt. 22
Sentralbord 33 44 00

OSLO

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården }
St. Josephs Institutt } Oslo
Vor Frue Hosp. Nerveavd. }
St. Pauls Kirke }
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus }
Øyenklinikken }
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar

Til 800 års jubileet i Trondheim

Feiringen av 800-års jubileet for opprettelsen av Den norske kirkeprovins og erkebispesetet i Nidaros viser seg å påkalle en interesse som er denne minneverdige historiske begivenhet verdig. Navnet Nidaros står lysende i Norges historie, og året 1153 står uløselig knyttet til rikstankens fulle virkeliggjøring: et fasttømret enhetlig landsstyre med et kirkelig forvaltningssystem på linje med de andre europeiske kulturland under Romas åndelige overhøyhet. Det verk pavens personlige utsending til Norge, kardinal Nicolaus Brekespear, den gang fremmet, kan knapt overvurderes i dets virkninger for senere århundrer, åndelig, kulturelt, sosialt, politisk og økonomisk. Dets ytre struktur revnet ved Reformasjonens innføring, mot folkets vilje. Men de indre verdier av Moderkirkens fullorganiserte virke gjennom nesten 400 år er ingenlunde gått tapt. En understrøm av katolsk inspirasjon løper sterkere i fordomsfrie norske sinn, enn vi til daglig tenker over. Å bringe denne understrøm opp i dagen er Den katolske kirkes klare misjon, men i kjærlighet, fordragelighet og rettsinn, fri for enhver ørkesløs nasjonalromantikk, der de historiske minner og ærverdige tradisjoner er så såre utsatt for å bli momenter til splid og sneversyn istedenfor til enhet og storsinn. Det er ikke vår sak å felle noe dom over historien. Dommen er Herrens. Vår sak er å lære av den, hente inspirasjon fra den, verne om de ånds- og kulturverdier den har levet oss og levendegjøre dem med tanken på *vår* tid og tiden *etter* oss. Å arbeide for Moderkirkens åndelige misjon i Norge, er ikke å vende *tilbake* til noe som føles tapt, men *frem* til noe som kan gi næring til folkesjelen. De guddommelige sannheter er uforanderlige, Moderkirkens lære en organisk og uantastelig og hellig enhet. Å leve med Kirken og arbeide i dens misjon er å modnes og vokse i dens indre rikdom, som ingen historisk begivenhet, gledelig eller sørgelig, kan slette ut. Gud er ikke interessert i historie som sådan, heller ikke i prestisje og ytre posisjon. Jesus Kristus felte selv dommen over et slikt uåndelig menneskesyn ved selv å dø på korset. Sin

seier over menneskenes ytre dom feiret han i ensomhet, mens den ytre verden sov. Slik må vi heller ikke bli hengende fast ved forfengelige henvisninger til fordums storhet og tapte posisjoner. Vi må derimot tenke på at for hver dag som er gått siden dyre nådemidler gikk tapt for vårt folk, og for hver dag som ennå måtte gå før alle våre landsmenn kan finne frem til disse nådemidler i Moderkirkens forvaltning, så uteblir megen nåde som ellers ville ha tilsetet folkesjelen. Dette sagt og følt under ansvarets gru, ikke ut fra konfesjonelt hovmot og selvforherligelse. Guds miskunn kjenner ingen grenseskjell, Han står over tiden og historien og deler ut sin velsignelse etter sin allfaderlige visdom.

Når vi særlig i år besinner oss på hva Guds kirke en gang virket i vårt folk, ved det stille nådens liv som strømmer ut fra sakramentenes syvfoldige kilder eller ved ytre manifestasjon i liv og kultur mellom herlige gudshus, da må vi dra til Nidaros først og fremst som *pilegrimer*. Det må bli en pilegrimsgang til de marker der våre katolske forfedre har vandret i følelsen av å være nærmere Gud, fordi overnaturlige hendinger til hans ære her mer enn på noe annet sted i vårt vidstrakte land har åpenbart hans sending til vårt folk.

En pilegrimsfart må etter sin mening uløselig være forbundet med ofre. Det forsto da også våre kristne forfedre til fulle. Til fots kunne de vandre hele veien fra Vika over Dovre, ta seg møysomt frem fra Sør, fra Hordaland og Bjørgvin over Romsdal til Nidaros for å dvele ved Hellig Olavs skrin eller ved hans banested på Stiklestad. Vår tids mennesker makter ikke slike ofre, og de kreves heller ikke. Men ved å innordne planer om ferie og innrette sin økonomi med henblikk på ferden til Nidaros i slutten av juli, kan en allerede vise vilje til offersinn, for så i rammen av de kirkelige arrangementer å få rikelig igjen ved fornyet trosglød og økt hengivenhet overfor den Kirke som vi, likesom våre forfedre i svunnen tid, ærer som vår åndelige mor.

I. H. K.

Kristendommens dypeste vesen

Av fransiskanerpater Leo van Eekeren

Mange mennesker har spurt meg: «Hva er egentlig det kristne liv?»

Dette er et viktig spørsmål som mange interesserer seg for og gjerne vil ha et svar på. Dette spørsmål dreier seg egentlig om *kristendommens vesen*, og det er naturligvis av stor betydning at vi kristne vet hva det kristne liv er.

Det kristne liv er vakkert, meget skjønnere og mer opphøyet enn vårt *naturlige* liv i den *naturlige* orden. Det kristne liv er et nytt liv i Guds nåde, dvs. et liv i den *overnaturlige* orden. Således sa Jesus i sin samtale med Nikodemus: «Uten at noen blir født på nytt av vann og den Hellige Ånd, kan han ikke komme inn i Guds rike. Det som er født av kjød, er kjød, og det som er født av Ånden, er ånd.» Og evangelisten Johannes sier: «Alle som tar imot ham (Jesus Kristus, Guds Sønn), har han gitt makt til å bli *Guds barn*, dem som ikke er født av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, men av *Gud*.» I dette nye, åndelige liv gir Gud seg til oss som *Far* og vi er han *antatte barn*. St. Paul og St. Johannes gjentar dette uten opphør: «For dere har ikke fått en *trelldomsånd*, så dere skulle bli redde; men dere har fått en *sønnekårs-ånd* som gjør at vi roper: «Abba, *Far*.» For Ånden selv gir vår ånd det vitnesbyrd at vi er *Guds barn*. Gud adopterer oss som sine barn. Også menneskene kan adoptere barn. De kan riktignok ifølge loven gi sine adoptivbarn sitt navn og sitt gods, men aldri sitt blodsbånd. Disse adoptivbarn blir aldri sine pleieforeldres virkelige barn. Også Gud adopterer oss som sine barn, ikke bare i navn, men i *full virkelighet*, så vi «kalles og er Guds barn». (I. Joh. 3, 1.) Vi blir «født på nytt». Vi får et nytt liv, Guds liv. Vi blir «født av Gud», sier Johannes. Og apostelen Peter sier at «vi får del i den guddommelige natur». Dette guddommelige liv gjør oss ikke til guder, men lar oss få del i Guds liv.

Dette nye, overnaturlige, guddommelige liv forutsetter altså ifølge den Hellige Skrift en ny fødsel eller gjenfødsel. «Gud frelste oss etter sin miskunn ved *gjenfødselsbadet* (dvs. ved dåpen) og *fornyelsen av den Hellige Ånd*, så vi rettferdiggjort ved hans nåde, skulle bli arvinger til det evige liv etter håpet.» (Titus 3, 5.) Således blir vi med full rett himlens arvinger, hans arvinger som er vår første Bror (Kristus), «Guds arvinger og Kristi medarvinger — så han skulle bli den førstefødte mellom mange brødre.» (Rom. 8, 17 og 29.) Med takknemlig og hellig glede kan vi derfor gjenta St. Johannes' gripende ord: «Se, for en kjærlighet Faderen har vist oss at vi kalles og er Guds barn.» Gud gir oss sitt liv. Han er vår *Far* og vi er hans barn. Derfor har Gud også en fars hengivelse og omsorg for oss, sine barn. Han sammenligner seg selv med en mor som aldri kan glemme sitt barn. «Glemmer vel en kvinne sitt diende barn, så hun ikke forbarmer seg over sin egen sønn. Og selv om hun skulle glemme det, så glemmer jeg dog ikke deg.» (Isaias 49, 15.) Han har endog

sendt sin enbårne Sønn for å frelse sine tapte barn og å gi dem det evige liv. «Så har Gud elsket verden at han har gitt sin Sønn, den Enbårne, så hver den som tror på ham, ikke skal gå tapt, men ha det evige liv.» (Joh. 3, 16.) Den samme kjærlighet til oss bringer ham til alltid å gi seg helt til oss ved å *ta bolig i våre hjerter*. «Om noen elsker meg, skal han holde mitt ord, og min *Far* skal elske ham og vi skal komme til ham og ta bolig hos ham.» (Joh. 14, 23.)

Gud gir seg ikke bare som *Far* men også som *Venn* til oss. Ved den siste nattverd sier Jesus da også til sine apostler at de i fremtiden ikke lenger er hans tjenere, men hans *venner*, fordi der ikke lenger vil være noen hemmeligheter for dem. Denne fortrolighet mellom vår guddommelige *Venn* og oss gjentar seg daglig når vi åpner vårt hjertets dør for ham. «Se, jeg står utenfor døren og banker på. Om noen hører min røst og lukker opp døren for meg, vil jeg gå inn til ham og holde nattverd med ham og han med meg.» (Joh. Åpenb. 3, 20.) Med rette kan *Thomas av Kempis* si: «Flittig besøker han det innvortes menneske, søt er hans tale, kjærkommen er hans trøst, stor hans fred og hans fortrolighet vidunderlig over all måte.» — Han opplyser også vår forstand om Gud og de guddommelige ting og styrker vår vilje i det gode, så vi kan leve som fromme kristne, som Guds barn, og nå den evige lykke som Guds medelskere. Guds nåde er alltid med oss, dersom vi vil arbeide med den: «Hans nåde, sier St. Paul, er ikke blitt uten frukt i meg, for jeg har arbeidet mer enn alle andre, det vil si, ikke jeg, men Guds nåde med meg.» Med hans hjelp kan vi seire over alle vansker, for «vi formår alt i ham som styrker oss.»

Når Gud kommer til oss og tar bolig i vår sjel, forvandler han den til et *hellig* tempel, prydet med alle dyder: «Guds tempel er hellig, og det er dere» sier St. Paul. Vi kristne er altså den levende Guds tempel, et hellig område, alene bestemt for Gud, og vår sjel er en barmhjertighetens trone hvor han vil utdele sine himmelske gaver... Vårt kristne liv er et *nytt* liv. Vi er «født av Gud.» Vi er innpodet på det guddommelige *Vintre*, Jesus Kristus, og lever hans guddommelige liv, Guds liv. «Jeg, sier Jesus, er *vintreet*, dere er grenene. Den som blir i meg og jeg i ham, han bærer meget frukt, for uten meg kan dere ikke gjøre noe.» (Joh. 15, 5.) Dette er den store verdighet som Gud har gitt oss, at «vi kalles og er Guds barn,» at vi er brødre og søstre, étt i Kristus Jesus.

Dette er kristendommens dypeste vesen, det kristne livs strålende skjønnhet, vår opphøye stand og sanne storhet.

STØTT ST. OLAV

ved å tegne gaveabonnement!

Religionsforfølgelsene i Polen

En appell til den frie verden fra Det polske nasjonalråd i London

Det polske nasjonalråd (parlament) sendte oss nedenstående resolusjon i forbindelse med religionsforfølgelsene i Polen. Appellen er oversendt de forskjellige lands nasjonalforsamlinger og internasjonale organisasjoner. Vi følger Morgenbladets oversettelse.

Polen ble som følge av siste krig urettmessig og troløst overgitt til den hensynsløse sovjet-imperialisme, og er etter at denne okkupasjon begynte også blitt offer for grusomme religionsforfølgelser. På samme måte som i alle de andre land som er underkastet dette styret, organiserte kommunistene i sitt hat til kristendommen kampen mot Gud, religionen og dens organer. De fører denne kampen metodisk og systematisk, og kampens intensitet blir brutalt skjerpert år for år.

I det siste har religionsforfølgelsene antatt slike dimensjoner at vi spesielt vil henlede den siviliserte verdens oppmerksomhet på dem. Vi fremlegger hele spørsmålet om den kristne tros eksistens og fremtid for de frie nasjoner, for denne tro er nå truet i selve sitt grunnlag blant de mange millioner mennesker som lider under den kommunistiske gudløshets og tyrannis åk.

De kommunistiske okkupasjonsmyndigheters kamp mot religionen begynte i samme øyeblikk som den sovjet-russiske armé rykket inn på polsk område, og den ble senere ført i følgende etapper og med følgende metoder:

I.

I de polske østområder, som rettsstridig er innlemmet i Sovjet-Unionen, har man i de siste syv år likvidert det religiøse liv blant syv millioner kristne av følgende trosbekjennelser: romersk-katolsk, gresk-ortodoks og armenisk.

a) Først og fremst likviderte man den gresk-katolske kirke, som tallet 3.3 millioner medlemmer, 2275 geistlige og 2233 sognekall. Den gresk-katolske erkebiskop Slipy av Leopold og samtlige syv biskoper ble arrestert og deportert, og de fleste av dem er allerede døde i Sovjets fengsler.

b) De romersk-katolske erkebiskoper i Polens østprovinser ble fordrevet, og den kirkelige organisasjon ble fullstendig oppløst. Den armeniske erkebiskop av Leopold ble underkastet den samme behandling.

c) Den ortodokse polske kirke ble likvidert, og medlemmene av dette kirkesamfunn ble med makt innlemmet i den russiske kirke i Kiev.

d) I disse områder oppløste man også mer enn tusen jødiske menigheter, som representerte omkring to millioner mennesker.

e) Likeså oppløste man i de samme områder de evangeliske kirkesamfunn, samfunnene av den gamle trosbekjennelse, og de muhammedanske og karaimiske religiøse samfunn. Alle prestene ble forfulgt og deportert til det indre av Sovjet-Unionen.

f) De fleste kirker ble konfiskert av okkupasjonsmyndighetene ved hjelp av meningsløse skattepålegg, som befolkningen ikke hadde midler til å betale.

II.

I Polens sentrale og vestlige områder, som ifølge Jalta-avtalen ble undergitt et kommunistisk styre

avhengig av Kreml, men som ikke er anerkjent av det polske folk og i virkeligheten utgjør et okkupasjonsstyre, kan etappene i kampen mot religionen oppsummeres i følgende:

a) Det første skritt var den rettsstridige opphevelse av konkordatet med Den hellige stol, som kommuniststyret i Warszawa foretok i september 1945.

b) Det neste skritt var konfiskeringen av kirkesamfunnenes eiendommer, med det mål å ødelegge grunnlaget for deres eksistens.

c) Samtidig angrep man kirkens organisasjon innenfra ved forsøk på å fylle den med opprørske prester, slik at man derved kunne knekke det kirkelige hierarki.

d) Videre oppløste man de kirkelige velgjørenhetsorganisasjoner, og man opphevet religionsundervisningen i skolene.

e) Da disse forholdsregler ikke svekket det polske folks hengivenhet overfor Kirken, og da det press som ble øvet på biskopene ikke brakte noe resultat, begynte man å terrorisere geistligheten ved å fengsle og deportere prester.

f) Jevnsides med dette innledet man en aksjon med det mål å bryte de bånd som knytter den polske katolske geistlighet til Den hellige stol. De biskoper som var utnevnt av paven, ble avsatt fra sine embeter, og de nyutnevnte biskoper ble hindret i å overta sine funksjoner i Czestochowa og i Wroclaw.

g) I det Polen som er opprettet ifølge Jalta-avtalen føres — bortsett fra ødeleggelsen av den katolske kirke — også en kamp mot de andre religioner. Man har ødelagt den uavhengige ortodokse kirke, og de protestantiske kirker er blitt underlagt en gudløs administrasjon. I det siste har man også begått terrorhandlinger mot jødene.

III.

Endelig er religionsforfølgelsene i Polen i den seneste tid kommet inn i en fase som kan betegnes som et alment angrep på det kirkelige hierarki, et angrep som gjør bruk av både fysisk vold og uverdige forsøk på å bringe geistligheten i vanry.

a) Særlig må nevnes at man har foretatt flere arrestasjoner blant de høyeste dignitærer i den katolske kirke, blant dem seks biskoper. Man planlegger en prosess, som bygger på oppdiktede og falske beskyldninger, idet de fremtredende kirkens menn anklages for «spionasje» etter ordre fra Vatikanet, De forente stater og Vest-Tyskland». Under denne rettssaken akter man å bakvaske de geistlige og krenke deres menneskeverdighet. I det Polen som nå eksisterer ifølge Jalta-avtalen, sitter i dette øyeblikk mer enn tusen katolske prester i fengsel.

b) Man har heller ikke nølt med å profanere avdøde kardinal Sapiehas minne. Han hadde en helt ekstraordinær myndighet og anseelse, for under den tyske okkupasjon satte han seg til motverge mot Polens bøddel, Hitlers beryktede håndlanger Frank.

c) Alt som har hendt i den siste tid — de demonstrative rettssaker som endte med dødsstraffer og straffer på livstid, forsøkene på å bringe kirkens

Den indre kraft som kan ene Europa

18 forskjellige europeiske nasjoner var representert da Pave Pius XII nylig mottok professorer og elever ved den europeiske høyskole i Bruges i audiens. Inntrengende pekte Den hellige far på det åndelige grunnlag for europeisk enhet. Han uttalte bl. a.:

«Den praktiske virkeliggjørelse av den europeiske enhet har hittil støtt på to hovedhindringer, hvorav den ene ligger i Statens struktur, mens den andre er av psykologisk og moralsk natur. Den første fører en rekke økonomiske, sosiale, militære og politiske problemer med seg. De stater som vil slutte seg sammen, befinner seg på forskjellige stadier med hensyn til naturlige hjelpekilder, industriell utvikling og sosiale forhold: de kan bare forplikte seg til et felles liv, når de har sikret seg midlene til å opprettholde likevekten i helheten. Men enda sterkere melder kravet seg til hva man kaller den europeiske ånd, denne viten om den indre enhet som ikke bare bygger på tilfredsstillelsen av det økonomisk nødvendige, men på vissheten om felles åndelige verdier, klart nok erkjent til å holde viljen til å leve sammen sterk og levende.

Uten vanskelighet erkjenner man at alle parter i et europeisk fellesskap må gi betydelige konsesjoner. Omflytning av industrier, gjenopplivelse av håndverket, forandringer og lokale vanskeligheter er bare noen av de muligheter land og folk vil se seg stillet overfor. Disse ulemper kan være av forbigående art, men også bli varige: det er ikke sikkert at de i løpet av kort tid vil kunne oppveies av økonomiske fordeler. *Man må altså kunne gi avkall på noe*, man må kanskje være beredt til å gi avkall på noe for alltid. Gjennom den offentlige mening i hvert land må nødvendigheten av dette forklares, man må vekke ønsket om å stå sammen — tross alt dette.

Egoismens naturlige reaksjon kan man lett gjette seg til, det nesten instinktive tilbaketog hos en selv, farlige våpen i motpartens hender og i hendene på alle dem, hvis tvetydige mål så godt forstår å utnytte andres uenighet. Fra begynnelsen av må man være klar over følgende: Utsikten til materielle fordeler vil ikke kunne garantere viljen til å bringe de ufravike-

høyeste dignitærer i vanry, den masseterror som er brukt mot presteskaper og arrestasjonen av biskopene — alt dette var bare forberedelsene til den grunnleggende lov som ble kunngjort den 10. februar 1953, og som bestemmer at den kirkelige administrasjon og det kirkelige hierarki i Polen helt skal underlegges det kommunistiske regime, som hater religionen.

I og med at man gjør verden bekjent med den ødelegelsesprosess som religionen har gjennomgått i vårt land, retter Den polske republikks nasjonalråd en appell til de frie nasjoner om at de vil overveie følgene av denne aksjon, som truer verdens sivilisasjon og fremtid. For hvert år som det kommunistiske tyranni fortsetter og de europeiske og asiatiske folks frigjøring blir forsinket, forsterkes de skader og de uopprettelige lidelser som er tilføyet dem. Rådet retter en henstilling om hjelp og redning.

lige ofre som er nødvendige for at saken skal ha fremgang. Søker man faste fundamenter for samarbeidet mellom folkene, viser det seg som for øvrig ved ethvert samarbeide mellom mennesker, både privat og offentlig, innenfor eller utenfor grensene, at det bare er de åndelige verdier det kan bygges på. Mellom nasjoner som mellom mennesker duer intet som ikke er forenet i virkelig vennskap. Jeg behøver ikke her å bruke tid på å påvise at det å bli gjennomtrengt av en slik egenskap ikke er gjort i løpet av noen få år, og at det ikke kan skje ved hjelp av kunstige midler. Men ved Guds nåde finnes denne bevissthet allerede, her og der noe forkrøplet kanskje, ikke alltid så klart erkjent. Men den finnes. Det er nok i denne forbindelse å vise til det lysende eksempel på samhørighet hjelpeaksjonene til flomkatastrofens ofre var. Dette tegn på sann gjensidig forståelse, på virksom vilje til samarbeide, bør hilses med glede, ikke som forsvar av materielle goder, men av anerkjente menneskelige verdier. Som spesialister i europeiske spørsmål er det Deres oppgave å utforske årsakene og de psykologiske utgangspunkter til denne adferd. La Det romerske rike de første juridiske og kulturelle fundamenter til Europa ved å utbre den gresk-latinske sivilisasjon, så formet kristendommen folkenes sjel; tross den påfallende forskjell mellom de europeiske folk har den tydelig formet karaktertrekkene i *den frie person*, i det absolutte rettsvesen som er ansvarlig overfor Gud og ikke bare for sin egen, individuelle skjebne men også overfor fellesskapets som mennesket er innordnet i.

«Dette bevisste innhold som ennå ligger skjult, må levendegjøres, det må bringes opp i dagen og overskygge all tvil, det må gjøres bevisst hos alle og omgjøres i handling. Viljen til å leve sammen som skal styrke morgendagens Europa, vil holdes sterk av de ytre farer som truer den. Men ville det ikke være meget bedre at vi ved et positivt element søkte å komme nærmere hverandre enn — mange ganger mot vår vilje — å la oss føre bort fra målet? Elementer av denne art finner man allerede på det økonomiske og politiske område. Det forenede Europa lover å garantere alle sine medlemmers eksistens og også den helhet som de sammen utgjør, slik at det vil komme i besiddelse av den politiske makt som tilkommer det blant verdensmaktene. Dette er sikkert et verdifullt mål i de anstrengelser som gjøres for å skape et forenet Europa. Hva Vi særlig har understreket ved tidligere anledninger, mener Vi å burde gjenta for dere, fordi det er en overbevisning erfaringsen, individuelle skjebne, men også overfor fellesskapets som mennesket er innordnet i.

Ut over det økonomiske og politiske mål må et forenet Europas første oppgave være å forsvare de åndelige verdier som før var grunnen til og samholdet i dets eksistens og som det før var kalt til å formidle til andre deler av jorden og til andre folk disse åndelige verdier som det møysommelig må finne tilbake til for å redde seg selv: Vi tenker på den autentiske kristne tro som grunnlaget for kulturen og sivilisasjonen. Vi sier dette helt tydelig, fordi Vi tror at Europa ellers ikke vil komme i besiddelse av den indre kraft det må eie for å hevde seg og sine idealer overfor mektigere motstandere og for å bevare sin jordiske og materielle uavhengighet.»

Frihet til hva nytte?

Av Georges Bernanos

Den største anstøtssten i verden er ikke lidelsen, men friheten. Gud har gjort skaperverket *fritt*. Dette er anstøtsstenen fremfor alle, fordi alle de andre er sprunget ut av dem. Mulig at dette høres ut som ren og skjær metafysikk! Er det kanskje min skyld? Blir jeg misforstått av noen av dere, så betyr det ganske enkelt at jeg forklarer meg klostet. Hva er det forresten som skal forklares? I en bortgjemt kirke eller i et helt alminnelig hus eller på en ensom landevei, finnes just nu, en eller annen fattig mann som folder sine hender og fra dypet av sitt elende, uten klart å skjønne hva han sier, kanskje ute nå si noe, takker Vår Herre fordi han har skapt ham fri og gitt ham et hjerte som det kan elskes med. Et annet sted — hvor, vet jeg ikke — finnes en mor som oppgitt gjemmer sitt ansikt i et livløst bryst, en mor som bærer sin jammer og sin utmattede hengivenhet frem til Gud, som om den Røst som har sådd stjernene utover himmelen som et frø utover marken, den Røst som får verdnene til å skjelve, skulle ha hvisket henne i øret: «Tilgi meg. Senere vil du forstå og du vil takke meg. Men nå er det bare din tilgivelse jeg ber om, tilgi.» Disse, den dødstrette kvinnen og den arme mannen, befinner seg ved mysteriets kjerne, ved universets tyngdepunkt, i selve Guds hemmelighet. Hva skal jeg si? Talen er forstandens sendebud. Men det som disse mennesker har fattet, fattes ikke ved forstanden, men ved en høyere evne, som forresten ikke motsier forstanden — det fattes rettere sagt ved en dyp og rivende flodbølge som i seg samler alle sjelsevner, besetter hele ens vesen..... Ja, i det øyeblikk denne mann, denne kvinne gikk inn på sin skjebne og ydmykt fant seg i seg selv slik som de var, nådde Guds skaperverk sitt mål i dem; for de løp jo, uten å ane det, den risiko mennesket er utsatt for: de vokste til sitt fulle mål i Kristi kjærlighet, og var selv, som Apostelen sier, en annen Kristus. Kort sagt var de helgener.

Å sette hele sitt selv på spill . . . Som dere vet pleier vi ikke å utsette mer enn en liten del, en brøkdel, en meningsløs liten del av oss selv, i likhet med disse velstående gnier som i gamle dager hadde ord på seg for å leve på rentene av sine renter. En helgen lever ikke på rentene av sine renter, han lever heller ikke av sine renter, han lever på sin kapital, han setter hele sin sjel på spill.

Det spørres om helvete ikke betyr at en for sent, altfor sent, etter døden oppdager sin sjel, en fullstendig ubrukt sjel, omhyggelig slått sammen, ødelagt, i likhet med visse kostbare silkestoffer, av mangel på bruk. Enhver som bruker sin sjel, om enn aldri så ubehjelpelig, blir med det samme delaktig i det altomfattende Liv, tilpasser seg dets himmelvide pulsslag, og dermed bryter seg inn i dette de Helliges samfunn som i seg forener alle de mennesker med god vilje som Freden er blitt lovet til: den hellige usynlige Kirke som i sitt skjød, det vet vi, har plass for hedninger, heretikere, skismatikere og vantroende hvis navn er Guds hemmelighet.

Det er galt å gå ut fra at den synlige og den usynlige Kirke er to forskjellige Kirker. Nei, den synlige Kirke er det vi kan se av den usynlige Kirke, og den usynlige Kirkes synlige del er forskjellig for enhver av oss. For vi har desto større kjennskap til det menneskelige i den, jo mindre vi er verdige til å begripe det guddommelige den rommer i seg. Hvordan skulle vi ellers kunne forklare dette paradoks at de som har størst grunn til å bli forarget av den synlige Kirkes feil, misgrep og misdannelser — jeg mener helgenene — nettopp er de som aldri klager over dem? Ja, den synlige Kirke er det som enhver av oss er i stand til å se av den usynlige Kirke, enhver etter fortjenester og etter den nåde en får av Gud. Det er vel og bra å si: «Jeg ville helst se noe annet enn det jeg ser.» — Selvsagt, hvis verden var blitt bygget opp av en arkitekt innstilt på symmetri eller av en professor i logikk, med andre ord av en «deistisk guddom», da ville Kirken vise seg som et mesterverk av orden og fullkommenhet; helligheten ville gå hånd i hånd med myndigheten, hvert nytt trinn i hierarkiet ville betegne en ny grad av fullkommenhet og på toppen ville vi selvfølgelig finne vår Hellige Fader, paven. Å snakk! Har dere lyst på en slik Kirke? Hvem ville føle seg hjemme der? Så latterlig! Langt fra å føle dere hjemme, ville dere stå på terskelen av dette Forbund av overmennesker og snu luen deres mellom hendene som en lasaron foran porten til Ritz eller Claridge Hotel. Kirken er et hjem, familiens hjem; fullkommen orden finnes ikke i den slags hjem, — stolene nøyer seg gjerne med tre ben, bordene er svarte av blekk og syltetøyglassene har en egen evne til å tomme seg selv. Takk, jeg vet det, av erfaring . . .

Guds hus er et hus for mennesker og ikke for overmennesker. De kristne er ingen overmennesker.

Helten gir oss inntrykk av å heve seg over menneskeheten, helgenen hever seg ikke over den, han tar den på seg og forsøker å bringe den til fullkommenhet så langt han rekker, forstår dere forskjellen? Han gjør sitt beste for å nærme seg Jesus Kristus, sitt forbilde, det vil si den som fullt ut har vært menneske med så suveren likefremhet at han nettopp har brakt heltene ut av fatning og gitt nytt mot til de andre, for Kristus er ikke bare død for heltene, han er død også for de feige. Når hans venner glemmer det, blir det husket i hvert fall av hans fiender. Som dere vet har nazistene stadig vekk pekt på kontrasten mellom Kristi høyhellige dødsangst i Getsemane og Hitlerjugends glade møte med døden. Grunnen er at Kristus ikke nekter sine martyrer den heder en fryktløs død kan skaffe dem, men han vil også vise enhver av oss veien gjennom dødsangstens gyselege mørke. Den faste, besluttomme hånd kan alltids ved det siste skritt støtte seg til hans skulder, men den hånd som skjelver er *sikker* på å kunne møte hans . . .

Georges Bernanos.

Ovenstående tekster er et utdrag av et foredrag som ble holdt i Algir i 1947 og som nylig er kommet ut i et posthumt verk av Bernanos med tittel: *La liberté, pourquoi faire?* (Gallimard, 1953). Vi har hentet den fra *L'actualité religieuse dans le monde*, nr. 1 (1—4—1953), et nytt tidsskrift som nettopp er blitt lansert i Paris.

Trondheim Apostolis

Den nye overhyrde for Trondheim apostoliske vikariat, biskop Johannes Rütth, sammen med sin forgjenger, apostolisk prefekt A. Deutsch.

Siden Norge ved pavelige dekret av april 1931 ble inndelt i tre katolske kirkedistrikter med betegnelsene Oslo Apostoliske Vikariat og Mellom-Norges og Nord-Norges Apostoliske Prefekturer, har den kirkelige forvaltning i midtdistriktet vært betrodd prestene av kongregasjonen «Jesus og Marias hellige hjerters ordenssamfund» (SS. CC.). Den første apostoliske prefekt i Trondheim var som kjent monsignore C. Witte, som døde i 1945, og han etterfulgtes av mgr. A. Deutsch. Dennes nylige fratreden *cum dignitate* medførte et to måneders interregnum under pro-prefekt pater S. Hünen, og det var mer enn formodninger som lå til grunn når det taltes om en forestående endring av status for kirkedistriktet Mellom-Norge. Den 4. februar hadde nemlig Rom dekretert at Det apostoliske prefektur i Midt-Norge skulle opphøyes til Apostolisk Vikariat og at pater Johannes Rütth, SS.CC. var utnevnt til den første apostoliske vikar. Om en vil kalle det en betimelig fremskynning av en naturlig utvikling eller ikke, så har Roms tanke selvfølgelig vært å ville markere det forestående 800-års jubileum for opprettelsen av den norske kirkeprovis ved en katolsk biskops residens i Trondheim. Ellers kan en vanskelig se hvorfor ikke det nord-norske kirkedistrikt minst like snart skulle bli opphøyet til apostolisk vikariat med egen

Fylkesmann Skjånes og biskop Arne Fjellbu flankert av patrere van den Hove og Stelzmann (i ordensdrakt).

biskop. Imidlertid må vel rimeligvis forventes at dette er under forberedelse.

Den nye biskop, monsignore Johannes Rütth — hvis formalia til bispevigsel innløp i påsken — er født 8. september 1899 i Horhausen i bispedømmet Trier. Av hans vita fremgår at han studerte filosofi ved kongregasjonens kollegium i Arnstein og etterpå teologi i Simpelveld i Holland. Han avla sine ordensløfter i 1920 og ble presteviet 6. juli 1924. I årene 1926—32 foreleste han i kirkehistorie og kirkerett, mens han 1932—39 var superior for kongregasjonens novisiat i Aachen. Samtidig har han vært og står fremdeles som redaktør av bladet *Apostel der Heiligsten Herzen*. Da han i 1938 overtok sognekallet *Herzogenrath*, utnevnte biskopen av Aachen ham til nasjonal-leder for organisasjonen *Katolske Menn* og i 1949 til medlem av den biskopelige kirkedomstol. Periodevis har han også ledet de såkalte folke-misjoner og vært en meget benyttet retrett-predikant. Biskop Rütth møter med andre ord allsidig rustet til sin nye ansvarsfulle stilling som den første katolske biskop i Trondheim etter Reformasjonen. Han kom til Norge i oktober i fjor, men taler allerede flytende norsk.

Bispevigsel

«Den første katolske bispevigsel i Trondheim på 416 år.» Slik lød meldingen fra Trondheim søndag 12. april etterat pater Johannes Rütth var konsektrert til biskop av biskop Mangers med biskopene Suhr og Nelson fra henholdsvis Danmark og Sverige som med-konsektratorer i St. Olavs kirke. Om Olav Engelbrektson fikk høve til eller overhodet rakk å konsektrere noen ny biskop i reformasjonsåret 1537 er vel høyst tvilsomt. Uten her å ville tidfeste den siste katolske bispevigsel i gamle Nidaros, så kan sies at den vigslede iallfall ikke kan ha vært Jøn Arason, som Adressavisen skrev, for han ble vigslet i Bergen i 1524. Ett er iallfall sikkert: Konsektrasjonen søndag 12. april var den første i Norge etter Reformasjonen. Det var derfor en historisk stemning omkring begivenheten som gjorde at det for alle som var til stede eller fulgte den i tankene måtte avsette dypfølte inntrykk.

Utenfor St. Olavs kirke vaiet kirkeflagget mellom to norske flagg, og interiøret var preget av den samme dekor. Kirken var snart fullsatt, og det sier noe om begivenhetens gjenklang hos trønderne at de høyeste stedlige embetsmenn var til stede: fylkesmann Skjånes, biskop Arne Fjellbu, general Bryhn, politimester Østerberg, ordfører Aae og Høyskolens rektor, prof. dr. H. Dahl.

Særlig merket vi oss den tidligere overhyrde, prefekt A. Deutsch, som beskjedent hadde tatt plass blant menighetene.

Som kjent foreskriver kirkeloven at den konsektrerende biskop bør være assistert av to andre biskopelige med-konsektratorer. Til dette hadde biskop Th. Suhr, København og biskop Ansgar Nelson, Stockholm fulgt innbydelsen, trass i en lang reiseveg. Ved alteret var biskop Mangers assistert av den apostoliske prefekt for Nord-Norge, monsignore J. Wember og av vikariatssekretæren, mens sogneprest Stelzmann, Trondheim og sogneprest Hallauer, Molde ledet seremoniene. Pater Théophile v. d. Hove ledet korsangen.

Før at alle tilstedeværende skulle kunne følge seremo-

ke Vikariat opprettet

nienes gang, leste sogneprest Hünen fra prekestolen led-sagende forklaringer på norsk. Etter at det i det hele godt innøvede sangkor hadde sunget inngangshymnen «Ecce sacerdos magnus», trådte biskop Mangers frem i kordøren og talte om en bispevigelses innebyrd og hvordan hver enkelt seremoni maner den nye biskop til hellighet i hans ansvarsfulle tjeneste for sin hjord.

Selve vigelses-seremonien varte i vel en time, og ble innledet ved at mgr. Wember leste opp den pavelige utnevnelserbulle på latin. Med hånden på evangelieboken avla så pater Rütth troskapseden til paven og Den hellige stol, og ble iført ved sidealteret sitt hvite messeskrud og brystkorset. Allehelgenslitaniat ble avsungen mens den vordende biskop lå utstrakt ved alterets fot. Knelende og med hodet bøyet under evangelieboken, underlegger han seg så Evangeliets hellige bud, hvorpå biskopene Mangers, Suhr og Nelson legger sine hender på den vordende biskops hode og uttaler samlet: Motta den Hellige And! — den høytidelige akt hvormed den egentlige bispevigsel er skjedd. Etter salving på hodet og hender, overrekkes han bispestaven, mottar ringen som forener ham i troskap med kirken og hans hjord og iføres hvite hansker, symbolet på renhet i handel og vandel. Han overrekker konsekrator de symbolske offergaver, to prydede lys, to brød samt vin, og påsettes mitraen, bispeluen, som tegn på sin nye og høye verdighet. For første gang lyser biskop Rütth den biskopelige velsignelse og mottar de andre biskopers fredsskys til slutt.

Fra kordøren rettet så den første apostoliske vikar for Midt-Norge en varmfølt hilsen til sin hjord og takk til biskopene fra Oslo, København og Stockholm og prefekt Wember for at de hadde kommet til denne høytidelighet i Trondheim, til alle som hadde bidratt til å understreke dens religiøse verdighet, og til de høye representanter for statens og byens sivile og kirkelige myndigheter som ved å ville bivåne høytideligheten særlig hadde gledet ham.

BILLEDENE VISER:

Øverst til h.: Monsignore Wember leser den pavelige utnevnelserbulle. Sittende ved alteret biskop Mangers, knelende biskop Rütth, og med mitraen, vendt mot alteret biskopene Nelson og Suhr.

Nederst til v.: Evangelieboken legges på den nye biskops skuldre.

Nederst til h.: Med kjede og kors, fra v.: biskopene Suhr, Mangers, Rütth, Nelson og Mgr. Wember. De øvrige fra v.: paterne v. d. Hove, Hünen, Stelzmann, Hallauer, Deutsch og pastor I. Hansteen Knudsen.

Mottagelse i prestegården

Etter høytideligheten i kirken ga biskop Rütth og paterne en mottagelse i prestegården for de kirkelige dignitærer, den assisterende geistlighet og for de offisielle representanter. Fylkesmann Skjånes tok her ordet og ønsket i en nydelig tale den nye biskop velkommen til Trøndelag. Vi må se kristendommen som den har kjempet og stridd i tidens lys og oppfatning, sa fylkesmannen. Formene har skiftet, men arbeidet på å hjelpe hverandre og komme til klarhet har gått sin gang. Grensene mellom institusjonene er blitt mindre, og i dag er hele verden trukket inn i arbeidet for fred. Her har kirkesamfunnene gått i spissen for å hjelpe, og det er å håpe at nye landevinninger på enhetens og fredens grunn raskt må følge og at den åndelige makt som kristendommen representerer må lede menneskeheten mot en større og sannere lykke enn den vi i dag opplever. Fylkesmannen uttalte til slutt håpet om at den nye biskop måtte vinne mange personlige venner i den kirkeprovins han fra nå av var satt til å arbeide i.

Om aftenen var det fest for menigheten og tilreisende i Handelstanden, der overhyrdene var hedersgjester og et festprogram ble avviklet med St. Elisabeth-søstrene som omsorgsfullt vertskap. Der var en rekke taler, og ved underholdningen medvirket bl. a. skuespilleren Rolf Sand.

Dessverre hadde biskop Suhr og biskop Nelson måttet forlate Trondheim alt tidlig på aftenen for å nå frem til den danske provikar, pastor Flynns begravelse i Helsingør.

I satans vold

(forts. fra forrige nr.)

Denne søndagsmessen står med hver eneste liten detalj for min hukommelse. Det er som den skulle ha funnet sted for bare en uke siden. Fra det øyeblikk Confiteor ble bedt, til forvandlingen foregikk, hadde den en uhyre betydning. Bare en messe til har hatt like meget å si for meg, og kanskje ikke så meget, for dette var en messe som aldri ville komme igjen. Den var like definitiv som en siste salvelse, da presten bøyet seg ned over meg og ga meg hostien i munnen mens jeg knelte sammen med den andre ministranten foran alteret.

Jeg tror jeg hadde besluttet meg til å begå denne fryktelige handling — for De skal vite at slikt alltid vil være en fryktelig gjerning for oss — i det øyeblikk jeg så Blacker bakerst i kirken. Han hadde trukket i sin beste søndagsdress, men som om han ikke kunne unngå yrkets stempel, var der på kinnet hans en flekk tørket talkum som han antagelig hadde tatt på etterat han hadde brukt barberkniven sin. Han så hele tiden oppmerksomt på meg, og jeg tror at det minst var like meget redsel (for dette skrekkelige og uforklarlige som han kalte «få blø») som begjær som drev meg til å følge orden.

Min medministrant reiste seg hurtig opp, tok patenen og gikk foran pater Carey til kommuniionsbenken hvor de andre kommunikanter knelte. Jeg hadde skjøvet Hostien inn under tungen og den følte som en vable. Jeg reiste meg opp og gikk til forhenget for å hente den lille kannen som jeg med forsett hadde glemt inne i sakristiet. Der inne kikket jeg meg raskt omkring etter et gjemmede, og på en stol fant jeg et gammelt nummer av «Universe». Jeg tok Hostien ut av munnen og la den inn i avisen, en liten fuktig deigmasse. Jeg tenkte plutselig at kanskje hadde pater Carey lagt avisen der av en eller annen særlig grunn og at han så ville finne hostien før jeg hadde fått tid til å hente den. Uhyrligheten i min handling sto klart for meg da jeg prøvde å forestille meg hvilken straff jeg utsatte meg for. Mord er så vidt dagligdags at der er en tilmålt straff for det, men ved denne ugjerning krympet min tanke seg ved overhodet å tenke på en soning. Jeg forsøkte å flytte hostien, men den klebet fast til papiret, og i fortvillessen rev jeg et stykke av avisen, krøllet alt sammen og stakk det i bukse-lommen. Da jeg kom ut gjennom forhenget med kannen, møtte mine øyne Blackers. Han gliste oppmuntrende og ulykkelig til meg — ja, nettopp ulykkelig. Kunne det likevel være slik at den stakkaren søkte noe som ikke var til salg?

Jeg husker ikke meget om resten av denne dagen. Jeg tror jeg var forvirret og bedøvet, og jeg ble også trukket med i den vanlige familievirvelen på en søndag. I en provinsby er søndagen familiedagen. Da klokken var seks og tante Lucy og kusinene tok av sted og det ble fred igjen, var det for sent å gå til Blacker, og klokken åtte var det sengetid for meg.

Jeg tror jeg halvt hadde glemt hva jeg gikk med i lommen. Da jeg tømte den, minnet den lille kulen med avis-papir meg snart om messen, om presten som bøyet seg over meg, om Blackers glis. Jeg la papirkulen på stolen ved siden av sengen min og forsøkte å sove. Men jeg fikk

ikke ro for skyggene på veggen, gardinene som flagret, møblene som knirket, for raslingen i kaminen, for Guds nærvær der på stolen. Hostien hadde for meg alltid vært — vel, en hostie. Som jeg har sagt visste jeg teoretisk sett hva jeg skulle tro, men plutselig da noen plystret fra gaten, plystret hemmelighetsfullt og fortrolig, visste jeg at det som lå ved siden av sengen min det var noe som hadde en uendelig verdi, noe som et menneske måtte betale med hele sin sjelefred, noe som ble hatet så sterkt at man måtte elske det, slik som man elsker en utstøtt eller et kuet barn. Dette er naturligvis ordene til en voksen, og det var et barn på ti år som lå i sengen, skremt, og lyttet til plystringen fra gaten, Blackers plystring. Men jeg tror at jeg følte det nesten nøyaktig slik som jeg har beskrevet det nå.

Til slutt kunne jeg ikke lenger holde ut plystringen og sto opp av sengen. Jeg gløttet litt på gardinene, like under vinduet sto Blacker og månen skinte på ansiktet hans. Om jeg hadde strukket hånden min ned og han sin opp, ville vi kunne tatt på hverandre. Han så opp på meg, hans ene (friske) øye lyste likesom av sult. Nå vet jeg at tanken om å være sitt mål så nær måtte ha drevet ham opp mot vanviddet. Fortvillessen hadde ført ham til huset vårt. Han hvisket opp mot meg: «David, hvor er den...» Jeg kastet med hodet og pekte innover i rommet bak meg. «Gi meg den,» sa han, «fort! I morgen skal du få toget.» — Jeg ristet på hodet. Han sa: «Jeg har kniven her og nøkkelen. Du gjør best i å hive den ned.» — «Gå Deres vei,» sa jeg. Jeg kunne nesten ikke snakke av redsel. — «Du får blø først og så får jeg den likevel.» — «Å nei, De får den ikke,» sa jeg. — Jeg gikk bort til stolen og tok den, tok Ham. Ett eneste sted kunne Han nå nå være sikker. Jeg kunne ikke få hostien løs fra papiret så jeg slukte begge deler. — Avispapiret klebet som et sviskeskall til strupen, men jeg skylte det ned med vann fra vannmuggen som sto ved sengen. Jeg så hen til vinduet og kikket ned på Blacker. Han begynte å godsnakke med meg. «Hva har du gjort med den, David? Hva er i veien? Det er bare et stykke brød,» og han så så lengselsfullt og bedende opp på meg, at endog et barn som jeg stusset over om han faktisk kunne tro det og likevel tørste så skrekkelig etter det. «Jeg har svelgt den.» — «Svelgt den?» — «Ja, gå Deres vei.»

Og så skjedde noe som jeg nå synes er enda uhyggeligere enn hans ønske om å ødelegge meg og min ubetenksomme handling. Han begynte å gråte. Tårene rant i strømmer fra hans friske øye og skuldrene hans ristet. Jeg så ansiktet hans et lite sekund, før han bøyet hodet og gikk bort i mørket, det skallede kårabiformede hodet rystet. Når jeg nå tenker på det, er det nesten som om jeg skulle ha sett... den andre... gråte over sitt uunngåelige nederlag. Denne andre hadde forsøkt å bruke meg som våpen og nå var våpenet brukket i hånden hans, og han gråt sine bitre tårer gjennom det friske øyet hos Blacker.

De sorte skorstenene fra Bedwell Junction omga nå jernbanesporet. Signallysene flammert — og pensen skjøv oss fra det ene spor over på det andre. Et regn av gnister, et signallys som gikk over til rødt, høye skorstenspiper som raget opp mot nattehimmelen. Røk og damp fra lokomotiver på stasjonen — halvdelen av den kalde reisen var over — og nå hadde vi foran oss den lange ventingen på somletoget som skulle tvers gjennom landet. Jeg sa: «Det er en interessant historie. Jeg tror jeg ville ha gitt Blacker det han lengtet etter. Undres hva han ville ha gjort med den.» — «Jeg tror virkelig,» sa reisefellen

Katolske publisister samles til internasjonale konferanse

I dagene 25.—30. april samles katolske publisister til en internasjonale konferanse i Merano i Nord-Italia. Konferansen er foranstaltet av «Gesellschaft katholischer Publizisten Deutschlands», en samling av aktive katolikker i Vest-Tyskland som arbeider i pressen, kringkastingen og filmen. Det var på de tyske katolikkers dag i Mainz i 1948 man innså nødvendigheten av å samle de katolske krefter som er med og former den offentlige opinion i en egen organisasjon, ikke bare de som er knyttet til den katolske presse, men alle som føler seg inderlig forpliktet overfor Kirkens sak, og som ønsker å virkeliggjøre kristne grunnsetninger. På dette grunnlag ble så «Selskapet for katolske publisister» bygget opp, blant annet med den oppgave ved internasjonale foranstaltninger å fremme samarbeidet mellom katolske publisister i Europa. Til konferansen i Merano kommer det da også delegerte fra en lang rekke land. Siden selskapets grunnleggelse i 1948 har det hvert år vært gjennomført slike internasjonale konferanser.

Det har særlig vært den europeiske tanke som har stått i forgrunnen på konferansene. Gruppevis har deltagerne beskjeftiget seg ikke bare med den aktuelle politiske utvikling, men først og fremst med den katolske stats- og samfunnslæres urokkelige prinsipper, som man ønsker å gjøre gjeldende og virksomme i den europeiske utvikling. Konferansene har kunnet glede seg over den store interesse Kirkens biskoper på de forskjellige møtesteder har lagt for dagen. Over alt har de tatt del i forhandlingene og meget ofte selv grepet ordet.

En annen oppgave er utdannelsen av nye krefter og utveksling av erfaringer.

Selskapets formann, som også vil lede konferansen i Merano, er den kjente jesuittpater dr. Heinrich Jansen-Cron i Köln, kjent også for utgivelsen av ungdomstidskriftet «Leuchtturm».

Konferansens tema er «Europa og nasjonene». Blant talerne er presidenten for forfatningskommisjonen i Strassbourg, dr. Heinrich von Brentano. Foredrag vil også bli holdt av representanter fra 16 land.

Fra Norge møter «St. Olav»s redaktør etter særlig innbydelse fra selskapets president.

min, «at han først ville ha lagt den under mikroskopet, før han gjorde alt det annet med den som jeg tror han hadde planlagt.»

«Og vinket?» sa jeg, «jeg forstår ikke helt hva De mente med det.» — «Nå,» sa han ubestemt, «skal De vite at denne begivenhet var en selsom begynnelse for meg, når man grublet over den.» Men jeg ville aldri ha fått vite hva han mente, hvis ikke frakken hadde glidd litt opp, da han reiste seg for å ta vesken sin fra bagasjettet — og viste noe av snippen til en prest. — Jeg sa: «Jeg tror De står i gjeld til Blacker.» — «Ja,» sa han, «De skjønner, jeg er en meget lykkelig mann.»

«DEN EVIGE EVA»

2

Endelig har norsk film maktet å skape et fullverdig kunstverk, og det er et merkelig skjebnens fingerpek at det skulle skje over motivet og stemningen i *Sigbjørn Obstfelders* kjærlighetsroman fra 90-årene, «Korset».

Obstfelder er kanskje den eneste romantiker vi kan peke på i senere norsk litteratur — i ordets fulle mening. Han elsker de «rare» menneskene, de som er fremmede i livet, som aldri lærer å anpasse seg til hardheten og dumheten. De lever i sin egen verden, rene av hjertet — så rene, eller rettere sagt: så veike og sårbare, at de alltid skyves til siden og trampes på av de små og utadvendte. De lider nederlag i denne andre verdenen, menneskenes verden, den de alltid lengter til. Og flykter skjelvende tilbake igjen.

Men nettopp hos disse fremmede og rare, som ingen bryr seg om å kjenne, nettopp hos dem er sinnet varest, er følsomheten størst. Dikteren lytter til hjertets hemmelige drømmer. Og han tror på mystikken, de usynlige trådene som løper fra sjel til sjel, pulsslagenes underlige samstemthet i stillheten og avstanden.

Rebekka (*Astri Jakobsen*) og filmens jeg (*Fridtjof Mjøen*) er slike obstfelder-mennesker med en ring omkring seg. En lukket celle, der blodtilførselen utenfra er stanset. De lever på og av og for hverandre. Det er bare dem i verden. Og de elsker hverandre. Likevel spiser de livet opp for hverandre.

Men drømmen lever i dem. Og på en måte kan det sies at Obstfelder lar drømmen gå i oppfyllelse. Filmen ender med at Rebekka tar sitt liv, men med de vareste, skjønneste ord språket eier lar dikteren henne forkynne sin tro på at det dermed ikke er slutt: «Korset er færdigt. Og jeg selv er færdig. Men min kjærlighet følger dig overalt. Korset skal fortælle dig, at jeg fortsat elsker dig nat og dag med den reneste, høieste kjærlighed — — Jeg har kyssed puden. Farvel! Vær glad! Jeg er glad!»

Filmen er et dikt om lykken mellom to mennesker. Den fullkomne kjærlighetslykke, så fjernt som vel mulig fra tidens og filmindustriens hektiske jag etter erotiske sensasjoner. Det er nesten noe sakramentalt ved Obstfelders forkynnelse, som lyser opp mot det aamotske mørkeloft, hjemsoekt som det i senere tid har vært av «bedårende» og andre «vesener». Kjærligheten besynges i denne filmen så intenst, som bare det uskyldige menneske kan oppleve den, — det menneske, som aldri har gjort kjærtegn til vane.

Dessverre har filmen — i motsetning til boken — også noen partier, der romantikken er av ukebladskvalitet. Hele historien om Rebekkas ekteskap virker f. eks. sjenerende påklistret, og det samme kan sies om et par helt unødvendige nakenscener. Dette er synd. For det er ellers reising over filmen. Den fortjener ikke skjønnetshetsplettene.

Norsk film skal jo tradisjonsmessig ha mest mulig ytre handling, produsentene har hittil skydd manuskripter basert på de flyktige, vemodige stemninger, atmosfære, stillfarende indre konflikt osv. Regissøren *Rolf Randall* har i «Den evige Eva» fullstendig renonsert på de utvendige effektene. Han benytter seg av en for norsk film ny teknikk, antydningens og omskrivningens. Historien fortelles bare sjelden klart og direkte, oftere impresjonistisk bevegelig. Naturligvis kan det diskuteres om de obstfelderske sarte, inspirerte betoelser kan fanges inn av et kamera. I virkeligheten er denne norske filmen et sterkt indisium for at den slags undere virkelig skjer — til og med i dette filmens barbarland!

Pastor August Rottier død

Søndag 12. april avgikk pastor August Rottier, Bussum i Holland ved døden etter en tids sykkelighet, 65 år gammel.

Pastor August Jean-Marie Rottier var født i 1887 i Holland og ble presteviet i 1911. Han ble knyttet til Kirkens arbeid i Norge i 1924, og hans virksomhet i de påfølgende 14 år falt ved menighetene i Hamar, Trondheim, Harstad, Fredrikstad og Drammen, i sistnevnte by som sogneprest i årene 1932—37. På grunn av sviktende helse måtte han søke mildere klima og slo seg for noen år ned i Merano i Nord-Italia. Etter krigen ble han utnevnt til Biskopens procurator i Holland og til redaktør av «Uit het Land van St. Olav», samtidig som han var rector ved St. Fransiskus-Xaversøstrenes postulatskus, — stillinger som han innehadde like til sin død.

Budskapet om pastor Rottiers tidlige bortgang kom som et tungt slag for alle dem som gjennom sine stillinger og sitt virke for øvrig hadde stått i berøring med. Særlig vil han bli vanskelig å erstatte som redaktør av det tidsskriftet han med så fin hånd redigerte og som han i disse etterkrigsårene har brakt frem til å bli en publikasjon av høy representativ klasse — mer enn bare et bindeledd mellom Den katolske kirke i Norge og Nederland.

Hvor kjent og aktet pastor Rottier var i sitt hjemland fikk man et bilde av da han torsdag 15. april ble stedt til hvile. Deltagelsen var usedvanlig stor både fra menighetens side i Bussum og fra tilreisende prester. Fra Oslo Apostoliske Vikariat møtte sogneprest dr. G. Gorissen, Bergen, som frembrakte Hans Høyærverdighet biskopens kondolanse. Sognepresten i Bussum forrettet og i sin tale ved båren skildret han pastor Rottiers liv og nevnte hans virksomhet på de forskjellige steder. «Han var mannen som kunne lytte og tie,» sa sognepresten så treffende om ham, og det er også slik vi vil minnes denne kloke, fine og fromme prestelige personlighet.

Requiescat in pace — han hvile i fred.

ST. OLAVSLAGET OG O.K.U., OSLO

Fellesmøte søndag 26. april i foreningslokalet, Akersv. 5, kl. 20. Foredrag av P. Thorn, O.P.: «Hvorfor feirer vi kirkejubilæet i Trondheim i sommer?» Alle er velkomne.

UTLANDET:

VATIKANET

Pavens påskebudskap.

Påskedag holdt Pave Pius XII den tradisjonelle tale fra Peterskirkens balkong og meddelte velsignelsen *Urbi et Orbi*. En kvart million troende var samlet på Petersplassen. Den hellige far talte med klar og sterk stemme, men talen var i år kortere enn på tidligere påskedager. Paven uttalte:

«Fra dypet av Vårt hjerte takker Vi Gud i det høye som slår ned og oppreiser, for at Han har gitt Oss, elskede barn i denne by og i verden, anledning til enda en gang å hilse dere fra denne balkong og omfavne dere alle i ånden en påskedag, så fylt av kristen glede. I dere og i hele Kirken skuer vi den oppstandne Guds ære: *Gloriam vidi Resurgentis*.

Påskens mysterium forkynner i dag som alltid mysteriet ved det liv som triumferer over døden, forutsatt at livet henter sin lov og bestemmelse hos Gud. Et liv som trosser Gud eller overser Ham, er, hvor talentfullt og mektig det enn måtte være, bare et lysglimt som intet senere minne kan få til å lyse opp igjen. Et slikt liv er på den andre siden av graven bestemt til dommens oppstandelse. Men et ringe, ydmykt liv som leves i Gud, er den himmelske herlighets sed. Det er en stettevarig symfoni som døden ikke bringer til avslutning men opphøyer til det sublime. Og på jorden, hvor alt er forgjengelig, er det et vitnesbyrd om udødelig liv.

I mellomtiden, i forventningen om den kommende herlighet, er det deres plikt å gjøre slikt arbeide som fører til livet og ikke til døden. Spred over alt det livgivende vann dere

«Catholica».

«Catholica» som nå er gått inn i sin 10. årgang, har nylig sendt ut nr. 1 for året 1953. Åpningsnummeret i dette jubileumsår er av samme gode kvalitet som alle tidligere numre av dette utmerkede tidsskrift. Helt fra starten av har «Catholica» holdt en høy standard, og bladet har på en ypperlig måte talt Kirkens sak i det nordiske åndsmiljø. Første hefte i jubileumsåret tyder på at bladet også i fremtiden vil gjøre samme store innsats.

Fil. dr. B. Setterberg-Jørgensen har skrevet en helt utmerket artikkel om «François Mauriac og den hellige uro». Forfatteren fremhever grunntankene i Mauriacs diktning og gjennomgår endel av hans mest kjente verker. Mag. scient. Olaf Pedersen behandler i en klar artikkel den mystiske teologi til St. Bernhard av Clairvaux, hvis 800 års minne feires i år. «Ole Wivel og det religiøse» heter en interessant artikkel mag. art. Vagn Lundgaard Simonsen har skrevet, hvor søkelyset settes på det religiøse drama i og bak Wivels diktning. Prestene Ib Andersen og Heinrich Roos har stilt seg den store oppgave å utlegge «Kirkens syn på moderne ægteskapsproblemer». Artikkelen, som fullt ut bygger på taler fra den nåværende pave, er høyaktuell, og den er — heldigvis, turde man nesten si — gitt en velsignet praktisk oppbygning. Under «Miscellanea» skriver Erik Guldager om diakonatet, mens Vagn Lundgaard Simonsen har en interessant piece om «Orm og Tyr», Martin A. Hansens siste bok. Endelig har Bjørn Rasmussen en meget leseverdige filmkronikk.

«Catholica»s siste nummer går godt inn i rekken av de tidligere. Alle som vil følge med i katolsk åndsliv, og ennå ikke har sikret seg «Catholica», bør hurtigst tegne sitt abonnement.

H. R.

har hentet hos Kristus som kilden. La deres medbrødre som er omgitt av villfarelsens mørke, komme i kontakt med denne sprudlende rikdom. Led dens flytende strøm ut over verden i dag som syk og avkreftet fortsetter vandringen på hatets dødbringende vei. Vi vet at dere ønsker å være livets surdeig, men Vi er redd for at resultatet av fortsatt strid og prøvelser vil fylle dere med mismot. La prestene få hjelpe dere til å verge dere mot slike trusler. Det er Vårt ønske at påskeklukkene foruten glede må bringe dere fred og nestekjærlighet, men også denne advarsel: faren i dag er den lede som hjem søker den gode. Rist av dere sløvheten i alle dens former. Praktiser den tapperhet dere er vant til.

Må den oppstandne Forløser være et eksempel for dere. Han som overvann døden for alltid. Da vil de seire som i samarbeide med dere allerede er vunnet for troen, for Kirken, for selve menneskeheten. Vær ikke tilfreds med de seire som allerede er vunnet. Stans ikke opp for å betrakte den fure som allerede er pløyet, men ta sikte på nye erobringer på det grunnlag som er nådd. Kjære kristne, fortsett og vær utholdende og årvåkne i troen og forenet i kjærlighet. Og dere, elskede prester og legmenn som i Vår nærhet og i det fjerne lider for Kristus uten å se noe tegn på forandring i horisonten, ha lit til Ham som i tidligere tider fant en vei for det folk Han ønsket å føre til frihet. Og til slutt vil Vi si til alle dere som så alvorlig strever med å finne fred for en fryktsom menneskehet: mist ikke motet selv om vanskelighetene er aldri så store. Må sakens rettferdighet gi dere styrke og må Jesus, Fredsfyrsten, selv hjelpe dere.»

Pavens helbred.

Etter at Den hellige far nå har overvunnet sin sykdom, har han endelig gitt etter for sin livleges anvisninger. Paven må nå gå til ro kl. 23 — tre timer tidligere enn før sykdommens inntrådte. En av de personer som står Hans Hellighet nær, Vatikanbyens generalvikar, biskop *van Lierde*, uttalte for vel to uker siden: «Den alvorlige lungebetennelse som Paven har vært angrepet av, er ikke bare lykkelig overvunnet, men Den hellige fars almenbefinnende er nå faktisk meget bedre enn før.»

Ny generaldirektør for Radio Vaticana.

Pave *Pius XII* har utnevnt pater *Anton Stefanizzi S.J.* til generaldirektør for *Radio Vaticana*. Den nye generaldirektør er bare 36 år gammel.

Delegasjonen til kroningsfestlighetene i London.

Vatikanets delegasjon til kroningsfestlighetene i London er nå utnevnt. Delegasjonens leder blir den pavelige nuntius i Brüssel, mgr. *Cento*.

Kirken styres av 1123 biskoper.

Ifølge den nyeste pavelige årbok styres Kirken i dag av 1123 residerende biskoper mot 1111 for et år siden. I årboken heter det videre at 47 kardinaler er avgått ved døden under Pave *Pius XII*'s pontifikat. Tallet på erkebiskopelige metropolitseter er steget fra 277 til 282, titulærbiskopenes antall fra 857 til 882 og de apostoliske vikariater fra 126 til 129.

I år går reisen til LOURDES!

En reise av høy kvalitet

15.—30. august

Opphold i Paris, Carcassonne og Biarritz.
Flere utflukter, bl. a. til Spania.

Pris kr. 1550.—.

Forlang program hos

METRO TRAFIKKAKSJESELSKAP

Karl Johansgt. 31 (inng. Arbeidergt.)

BULGARIA

Resultatet av kirkeforfølgelsen.

De italienske jesuiters tidsskrift *Civiltà Cattolica* beskjeftiger seg i et av de siste numre med forfølgelsen av Kirken i Bulgaria. Etter hva tidsskriftet meddeler virker der i dag bare 10 prester blant landets 57 000 katolikker. Katolikkene utgjør bare om lag 1 % av landets befolkning, men ikke desto mindre arbeider kommuniststyret energisk på å få denne lille flokk tilintetgjort hurtigst mulig: av de tre katolske overhyrder er to fengslet, det apostoliske delegatur er satt ut av funksjon, alle katolske skoler er omdannet til statsskoler og alle utenlandske prester er fordrevet fra landet.

CHINA

4 biskoper og mer enn 120 prester myrdet.

Ifølge en statistikk som er blitt offentliggjort i Hongkong, har det kommunistiske styret i China nå ansvaret for at 4 utenlandske biskoper, 30 misjonærer og mer enn 90 innfødte prester er blitt myrdet. *China Missionary Bulletin* som offentliggjør disse tall, viser infidertid til at denne oversikt er langt fra fullstendig, da den ikke har tatt med tallet på de myrdede ordenssøstre og de kinesiske legfolk. Ifølge et tilforlættelig skjønn er det i årene 1940—1953 blitt myrdet 14 innfødte ordenssøstre, 37 innfødte legbrødre og 38 innfødte legmenn. Flertallet av disse ofre for den røde terror er død i fengslet etter tortur. Flere prester er blitt skutt, noen halshugget, andre levende brent, pint ihjel eller levende begravet. Fem trapistmunker fikk hodene knust i en møllekvern.

Ung prest lider martyrdøden.

Den kinesiske prest *Josef Sheng* avgikk nylig ved døden i et fengsel i Shanghai som følge av et års fengselsopphold. Sheng var leder av Marias legion i China og ble presteviet i Rom i 1946. Den senere utviste jesuittpater *Billot* fikk bistå den døende. Han ble tilkalt av fengselsbetjeningen som der-ved gjorde seg skyldig i brudd på fengselsreglementet.

Det var meningen at Shengs død skulle hemmeligholdes i China for at kinesiske katolikker ikke skulle samles til større trosdemonstrasjoner. Men nyheten kom ut og i Shanghai kom det til slike demonstrasjoner til ære for martyren Josef Sheng.

FRANKRIKE

Kardinal Feltin om pressens betydning.

Den store franske, katolske ukeavis *Témoigange Chrétien* har brutt nye baner for pressens arbeide. I mars måned hadde den samlet journalistiske, forretningsmessige, tekniske og distribuerende medarbeidere til en nasjonal konferanse sammen med representanter for leserne. Det ble en overmåte nyttig og givende konferanse, hva referatene tydelig bærer vitnesbyrd om. På ettermiddagen på konferansens første dag talte erkebiskopen av Paris, kardinal *Maurice Feltin*. Vi gjengir her noen setninger:

«Livet blir lettere for oss alle, når vi følger Guds bud . . . At jeg er til stede her som deres overhyrde er et vitnesbyrd om den betydning jeg tillegger den katolske presse . . . Den katolske presse er like så viktig som prestene. Man møtes i en felles oppgave: alltid og uopphørlig å forkynne Guds ord . . . Det er vår oppgave å mane alle kristne, alle mennesker som har en god vilje, til forståelse . . . Det som fremfor noe annet må ligge oss på hjertet er å skape forutsetninger for rettferdighet . . . Praktiserer den nestekjærlighet som er en forutsetning for at freden skal vende tilbake.»

Hva en katolsk journalist er.

Generalsekretæren for de sosiale uker i Frankrike, *Folliet*, uttalte nylig følgende om det yrke å være katolsk journalist: «Den katolske journalist er på en måte katolisismens lastedyr. Man krever av ham at han skal være i besittelse av alle eselets egenskaper og dessuten hva eselet i alminnelighet ikke er i besittelse av, av forstand. Man krever av ham tålmodighet og omtanke, for han må jo bruke tanken for overhodet å kunne være katolsk journalist. Man krever av ham saktmodighet og hårdnakketeth. Man krever av ham at han uten å snuble skal ta alle byrder på seg, selv det aller siste strå som får den for tungt lastede kamel til å bryte sammen. Man krever av ham at han er underrettet som en teolog og at han m.h.t. læren aldri gjør en feil. Samtidig må han være underrettet om siste nytt, være skikkelig utdannet og likevel skrive slik at alle forstår. Han må kunne gjøre de religiøse sannheter tilgjengelig for alle uten å gjøre feil. Hvor mange religiøse talere ville vel være journalist på

slike betingelser? Man krever av ham at han finner seg i å innta en forholdsvis underordnet stilling som aldri bringer ham ære og rikdom. Han må regne med en nesten absolutt usikkerhet for sin alderdom og for sin familie. Man krever således meget av ham, og det samme av avisen: at den er interessant og aktuell.»

Den kjente komponist Igor Strawinski opptatt i Kirken.

Den kjente russiske komponist *Igor Strawinski* som i mange år har oppholdt seg i Frankrike, er blitt opptatt i Kirken. Han tilhørte opprinnelig den russiske, ortodokse kirke. Strawinski bekjenner modig sin katolske tro og bekrefter den ved å komponere en katolsk messe.

Paul Claudels ønske og bønn.

I «St. Olav» nr. 9/10 brakte vi en melding om at den store, franske katolske dramatiker *Paul Claudel*s verk «Historien om Tobias» ville få sin verdensuroppførelse på Deutsches Schauspielhaus i Hamburg den 8. mars, og at bystyret i Hamburg hadde innbudt den franske dikter til å overvære fremførelsen.

Fremførelsen ble en strålende suksess. Etter forestillingen erklærte den grådede dikter fra teatrets scene, at han den dag hadde sett en uroppførelse av et eget verk for siste gang. Nå da hans liv som hadde opplevet tre fryktelige kriger mellom Tyskland og Frankrike, lakk mot slutten, var hans siste ord og siste tanke: fred mellom folkene; at freden måtte bli bevart mellom Tyskland og Frankrike var hans største ønske og hans siste bønn. Med tårefylte øyne og ombrust av orkanaktige ovasjoner trakk Paul Claudel et manuskript fram av sin lomme og leste en hymne som *Paul Hindemith* nå setter musikk til.

POLEN

To prester dømt til høye fengselsstraffer.

To katolske prester med sin virksomhet henlagt til området ved Bialystok ble nylig dømt til høye fengselsstraffer av en militær domstol, anklaget for «å ha beskyttet en forbryterbande». Fire katolske legmenn ble ved samme anledning dømt til døden.

SVERIGE

Det katolske Sverige i 1952.

Årsberetningen til den apostoliske vikar i Stockholm forteller om mange fremskritt, men også om bekymringer. I alt finnes det 19 000 katolikker i Sverige hvorav 6 000 er født i landet. Disse katolikker betjenes av 46 prester. Hertil kommer 150 ordenssøstre.

I 1952 kunne engelske pasjonistepatre innrede et kapell i den gamle bispeby Växjö; kapellet ble innviet av hjelpebiskop *Ansgar Nelson* til den hellige Mikael. Den 9. november innviet biskop dr. *Müller* det første katolske gudshus i Dalarna etter reformasjonen, et kapell i Ludvika. Et vakkert barokk-alter ble gitt til kapellet av de bayerske birgitinerinner i

Altomünster. I Malmö er reisningen av den nye Forløserkirke forberedt. Etter de planer som foreligger, blir den den mest moderne kirke i Sverige. Etter en grundig fornyelse har man igjen kunnet ta i bruk St. Eugeniakirken i Stockholm.

Det store draw-back for Kirken i Sverige er mangelen på skoler. Den eneste høyere katolske skole drives av St. Josephsøstre i Stockholm og storparten av elevene er ikke-katolikker. For øvrig finnes det i hele vikariatet bare tre menighetsskoler som ikke rår over passende bygninger. *Petrus de Dacia*-forlaget kunne i årets løp ta i bruk eget trykkeri. Mangelen på katolsk litteratur er en av vikariatets største vanskeligheter.

På den hellige Birgittas fest den 7. oktober ble aftengudstjenesten til dominikanerne i Lund sendt ut over det svenske kringkastingnett.

EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING

Det innkalles til ekstraordinær generalforsamling i
EYSTEIN FORLAG A/S

fredag den 8. mai kl. 18 på forlagets kontor.

Dagsorden:

1. Endringsforslag til vedtektene.
- § 5. foreslås endret til: Den årlige generalforsamling avholdes innen 1. halvårs utgang, og innkalles av styrets formann med 14 dagers varsel ved annonsering i St. Olav.
- § 6. punkt a foreslås endret til: forelegges det reviderte årsregnskap og årsberetningen til godkjenning.
2. Oversikt over inntekter i 1952.

H. L. Barra,
styrets formann.

BRYGGERIMESTER HØFLMAYRS OG HISTRUS LEGAT

til beste for ubemidlet katolsk *mannlig* ungdoms oppdragelse og undervisning. Ansøking om å komme i betraktning ved utdeling (eller fornyelse av tidligere utdeling) av legatets midler må sendes soknepresten i St. Hallvards menighet, Urtegt. 29 II, Oslo, innen 20. mai d. å. og må være anbefalt av vedkommendes sokneprest.

Legatstyret.

FREDRIKSTAD		
<p>KLEMET JOHANSEN <i>Fredrikstad Begravelsesbyrå</i> Bakgaten 10 - Tlf. 3062</p>	<p>FREDRIKSTAD MUSIKHANDEL & MATHIESENS MUSIKHANDEL <i>Musikk — Radio</i></p>	<p>Bøker - Papir - Kontorrekvisita og trykksaker ANTON OLSEN Bokhandel - Papirforretning</p>
<p>Østlandsk ELEKTRISK 1/2 - <i>Lys - kraft - varme - kjøling</i> Radio</p>	<p>FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller</p>	<p>BJØRNULF-FOTO-KINO Alt i foto. Utleie av kulturfilm og filmapparater. Tlf. 1921</p>
<p>HELENE ANDRESEN Kjøtt- og pølsevarer Fredrikstad Tlf. 2031</p>	<p>Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveising - Stanseartikler</p>	<p>FREDRIKSTAD MEIERI</p>

BERGEN

INNRAMMING

SE

vårt gode utvalg i
fotografirammer
Didr. Andersen & Søn A/s
Bergen

NYGÅRDSGT. 4

KOBA CHRISTENSENS

BEGRAVELSESBYRÅ

ENGEN 37 - BERGEN

Telefon: 11 80 4

Privat: 98 01 3 - 96 588

L. W. TORNØE A/S

Papirhandel

BERGEN

BIRGER MICHELSEN

MALERMESTER

FOSSWINKELSGATE 20

Maler prestegården i Bergen

Tlf. 12 443 — 97 269

 Manufakturvarer
sengeutstyr

SVERRE W. MONSEN

BERGEN

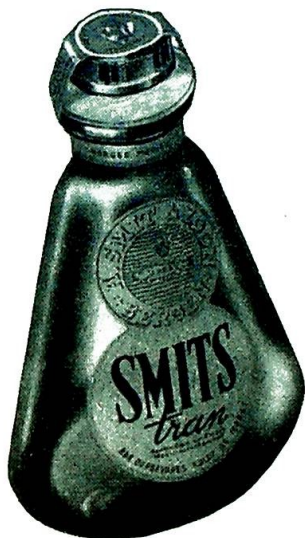
A/S KR. MADSENS BOK- & PAPIRHANDEL
BERGEN

BRYGGEN 5 - LEPPEN - TELEFON 11 48 2

 STEMLER
av enhver art

 SKILT
for ethvert behov

HVER DAG

Føres av større kolonialforretninger

A. SMIT & ZOON
BERGEN

All slags

skadeforsikring

Chr. Vestrheim A/S

MEK. VERKSTED & RØRFORRETNING

VESTRE STRØMKAI 1 — BERGEN — TELEFON 16 794

 Sølv for
alle
anledninger

Theodor Olsens Efff.
JUVELER SMÅSTRANDGT 4
Bergen

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Telefon central 14 110 Bergen Telegramadresse: «Kjell»

DRAMMEN

Forlang

 Nylonstrømper
og
Trikotasje

P. Christensen A/S - Drammen

 Benytt våre
avterende!

Bragernes Farvehandel
Torvet

 Drammen
Tlf. 2755 - 4058

Gustav Bøhm & Søn A/S
Bakeri og Konditori

Drammen

Norløffs Jernvarefabrikk

Drammen - Tlf. 2085

Harald Lyche & Co.

 Bøker - Papir - Toalettsaker
Sportsartikler - Leketøy

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

Martin Olsen

Overrettssakfører

Stortingsgt. 4 - Telefon 41 67 39
OSLO

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo. Telefon 41 01 10.

Spesialforretning i
RUSTFRITT STAL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II
Tlf. 33 36 24 - Oslo
Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo
Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

Vi leverer alt
DE TRENGER TIL DERES
HAGE

A/s Norsk Frø

Osterhaugsgaten 29 - Oslo
Telefon 41 39 91 - 41 05 59

MARGARIN

Daglig Ny Margarinfabrikk A/s, Oslo

KAFFE
og
HERMETIKK
engros

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

ØKONOM Centralopvarmning

Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp
Varmtvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerrep. — Ettersyn

A. GERMETENS EFTF.

Grønland 6-8 - Oslo
Tlf. 68 02 55

SPAR MENS DU HAR —
MEN SPAR I «KLAR»

«KLAR»
Fåes i banker over hele landet

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 99 90

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**